

Brzozav Svetom Ocu Papi

Beatissime Pater!

Sacerdotes Rei publicae Croatiae una cum episcopis, in XXXII Hebdomada Theologico-pastorali, a Facultate Theologica Catholica Universitatis Zagabiensis apparatus, coadunati, diligenter student ut doctrinam et incitamenta urgentia litterarum Vestrarum »Centesimus annus« quam profundius intelligant atque suas faciant. Gratias pro luce ex litteris promanante exprimentes, non possunt quin specialem affectum gratitudinis filialis nationis Croatiae Sanctitati Vestrae expanderent pro sollicita cura paterna quam erga nos in difficilissimis momentis patriae nostrae atroci bello hic grassante verbo et opere explicare non cessastis. Natio nostra numquam oblivioni traditura est promptitudinem Sanctitatis Vestrae qua voluntatem eius democratice expressam ut in statu independenti viveret agnovistis necnon opere efficaci cooperavistis ut agnitionem internationalem adipisceret.

Enixe rogamus benedictionem apostolicam pro efficaci institutione pleni ordinis iuridici et iusti pro omnibus civibus necnon reconstructione terrae depopulatae, pro reditu expulsores in domos proprias et pro consolatione populi doloribus oppressi.

In plena fiducia
Franjo card. Kuharić
Arch. Zagabiensis

Zagreb die 30 Ianuarii 1992

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Summus Pontifex libenter accepit nuntium telegraphicum, quem Tu ipse, nomine etiam Episcoporum omnisque cleri Croatiae, misisti, occasione data XXXII Hebdomadae Theologicae Pastoralis apud Universitatem Zagabiensem celebratae.

Pro qua caritatis et observantiae significatione gratias Vobis agens quam plurimas, Beatissimus Pater maxime probat Litteras Encyclicas »Centesimus Annus« istic veluti documentum haberi ad iura tuenda ipsius populi Croati, qui, bello recens excruciatus, patriae suae libertatem repetit.

Hac de causa Sanctitas Sua omnibus huius conventus participibus universoque populo Croato sibi carissimo Benedictionem Apostolicam, solacii pignus et pacificae ordinis restitutionis auspicem, Tibi, Eminentissime Domine, omnibusque istius Nationis clero ac populo peramanter impertit.

Haec pro meo officio Tibi rescribens, Eminentissime Domine, me tibi ad dictissimum in Domino profiteor.

Angelus Card. Sodano
Secretarius Status

Brzjav Predsjedniku Republike

Gospodine Predsjedniče, ove godine u izuzetnim okolnostima međunarodnog priznanja Republike Hrvatske držimo opravdanim uputiti Vam ovaj pozdrav i poruku. Katolički kler u hrvatskom narodu, na čelu sa svojim natpastorima, sabran na svome XXXII. teološko-pastoralnom tjednu u proučavanju poruka okružnog pisma Svetog Oca Pape Ivana Pavla II. »Centesimus annus«, kojima se zacrtava ono što je najhitnije za ozdravljenje svijeta u ovim prijelomnim trenucima, izražava svoju radost nad postignutim priznanjem internacionalnog subjektiviteta države Republike Hrvatske i zahvalnost za sve napore a sućut za žrtve koje su podnesene za postignuće toga cilja kako bi hrvatski narod i svi građani ove države doista živjeli u svijesti papinske poruke da je čovjek stvoren za slobodu.

Duboko osjećamo strahote koje je proizveo ovaj strašni rat i rane koje su nastale u dušama i nastojat ćemo u skladu sa svojim duhovnim poslanjem učiniti sve kako bi se izlijecile duboke rane u dušama i srcima i kako bi se dogodio pravi duhovni preporod u istini, pravdi, ljubavi i slobodi za uspostavu istinskog mira među građanima i spremnosti za izgradnju i napredak porušene domovine, a u čvrstoj nadi da Svemogući i milosrdni Bog neće napustiti one koji odbacuju mržnju i osvetu a promiču pravdu i mir!

Zagreb, 30. siječnja 1992.

Pozdrav predstavnika Visoke bogoslovne škole u Đakovu

Uzorit gospodine kardinale, gospodo nadbiskupi i biskupi, štovani dostojanstvenici i predstavnici kršćanskih i svih ostalih vjeroispovijesti, cijenjeni sudionici 32. teološko-pastoralnog tjedna, pozdravljam vas u ime Visoke bogoslovne škole u Đakovu.

1. Tema ovogodišnjega studijskog skupa o socijalnoj nauci Crkve više je nego dobrodošla u ovom vremenu stasanja mlade nam države Hrvatske. Crkva naime mora pridonijeti pravednom i pravom društvenom sustavu za doličan život, rad i rast, sustavu u kojem će čovjek kao jedinka biti odgovoran i suodgovoran, u kojem će obitelj i njeno vrijednosno zdravlje biti osnovica Društva, u kojem će pak Društvo promicati prave etičke i moralne vrijednosti i društvenu pravdu, jer »evangelizacija ne bi bila potpuna kad ne bi vodila računa o stvarnim i trajnim odnosima koji postoje između Evandjelja i čovjekova osobnog i društvenog života« (EN, 29).

2. Budući da živimo u vremenu razaranja, iskazivanja nepojmljive mržnje, genocida, kulturocida, etnocida, i kako bismo sve mogli opisati strahote razaranja, kad je konkretno u izbjeglištvu polovica naše đakovačke biskupije s iseljavanjem srijemskog dijela, mislim da se ovo vrijeme s pravom može nazvati vremenom *solidarnosti* i u ekonomskom i u svim ostalim značenjima te riječi.

3. »Čovjek je put Crkve« (RH, 14). Naš je današnji čovjek uzdrman neizbrojivim pitanjima: Zašto se sve ovo zbiva? Zašto baš meni? Zašto baš nama? Tko je kriv? Mislim da je ovo vrijeme kad crkveno djelovanje mora imati »veliko uho i srce« da *sluša i čuje* što se sve roji u duhu našeg čovjeka. U tom kontekstu morat će se dugo raditi s odraslima i premišljati u svjetlu Božje riječi sve što se zbilo. Tako je nadolazeće vrijeme vrijeme *rada s odraslima*. Tako bi ispunili ono što stoji u GS, 4: »Da bi Crkva mogla izvršavati tu zadaću, dužnost joj je da u svako vrijeme ispituje znakove vremena i tumači ih u svjetlu Evandjelja. (...) Treba, dakle, upoznati i shvatiti svijet u kojem živimo, njegova očekivanja, težnje i često dramatičan značaj.«

4. Posebno velik i hitan zadatak Crkve upravo na socijalnom području jest *formiranje laika* sposobnih da, bilo kao radnici bilo kao poslodavci ili uopće kao društveno angažirani, utječu na ispravno postavljanje odnosa rada-proizvodnje-zarađivanja, te da tako »njihova već pravilno formirana savjest mora nastojati da božanski zakon bude upisan u život zemaljske zajednice« (GS, 43).

5. Slobodan sam vas izvijestiti da su naša VBŠ i Sjemenište s profesorskim zborom već dva mjeseca u Mattersburgu, u biskupiji Željezno u Austriji. Naime nakon raketiranja, bombardiranja i mitraljiranja Đakova, pogibije više osoba, te nakon ranjavanja jednog našega studenta, morali smo prekinuti rad (bili smo jedina školska ustanova istočne Hrvatske koja je radila više od mjesec dana) i preseliti se na sigurno kako bismo mogli spasiti školsku godinu. To da smo izvan Đakova, dogodilo se prvi put u povijesti postojanja VBŠ i Sjemeništa od 1806.

Zahvaljujem organizatoru i predavačima na uložnim naporima oko ovog studijskoga susreta i želim da nam u ovim drugim vidovima crkvenog djelovanja bude na obogaćenje i poticaj zauzetosti.

dr. Pero Aračić,
rektor

Pozdrav predstavnika Filozofskog fakulteta D.I. u Zagrebu

»Nadamo se i očekujemo da će godišnjica (enciklike *Rerum novarum*) biti motiv za obnovljeni polet u proučavanju, širenju i primjeni (*kršćanskoga socijalnog nauka*) na mnogostrukim područjima« (CA 56).

Ovogodišnji Pastoralni tjedan odgovara toj želji Svetog Oca Ivana Pavla II. što ju je izrekao u enciklici koju proučavamo. On ujedno poziva Crkvu u zemljama nekadašnjega »realnog socijalizma« da upozna i ostvari temeljne zasade crkvenoga društvenog nauka, pa time taj Tjedan dobiva kod nas još više na važnosti.

U ovo vrijeme, za našu domovinu tako teško, riječ Crkve s pravom se očekuje da bude putokaz i ohrabrenje kod djela obnove društvenog sustava i izgradnje zdravog društva duhovnog i materijalnog blagostanja.

Želimo da ovaj skup bude doprinos i poticaj za ostvarenje tog zadatka, a Duh Božji neka svojim svjetlom prati sve sudionike.

prof. dr. Ivan Macan D.I.,
dekan

Pozdrav uime Teologije u Splitu

Uime studenata i profesora teologije u Splitu kao i uime – ove godine – odsutnih pastoralnih djelatnika s juga, sve vas rado pozdravljam, dijeleći zajedno radost priznanja naše domovine, zajednice koju želimo obnoviti, još više noviti, moralno i gospodarski.

Temu Tjedna popratio bih razmišljanjem jednog teologa – vjernika s ulice (ovo s ulice u prenesenom i doslovnom smislu).

»Zar se smije u ovoj situaciji misliti samo na sebe i za sebe? Pa ni Isus nije imao dosta kruha, ali ono malo dijelio je sa svojima i svima je bilo dovoljno.«

Riječi su to jedne žene – majke petero djece, čistačice Ulice Maksima Gorkoga. Pozdravljam vas i u njezino ime.

Očekujemo i nadamo se da će nam ovogodišnji Teološko-pastoralni tje-dan, govoreći o društvenom nauku, konkretno nešto reći o toj ženi iz Ulice Maksima Gorkoga, o našoj crkvenoj i društvenoj sadašnjici i perspektivi, kao i ono s Isusovim postupkom.

Hvala!

dr. Marin Barišić

Pozdrav uime Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj

Poštovani skupe!

Uime Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj, možda jedine visokoškolske ustanove u Republici Hrvatskoj koja nije izgubila ni jedan radni dan u akademskoj ogdini 1991/92, usprkos teškom ratu, razaranjima, žrtvama i stradanjima, pozdravljam vas sve prusutne na XXXII. tjednu.

Neobično mi je drago i sretan sam da se ovaj skup održava, pa makar mnogi koji su to htjeli i željeli neće biti prisutni, jer im je onemogućeno. Veseli me da je ovaj skup upravo u siječnju, u mjesecu međunarodnog priznavanja naše Republike i naše slobodne, samostalne Hrvatske.

U ovim uvjetima možemo slobodno govoriti, razmišljati i produbljivati nauk Crkve; nauk enciklike »Centesimus annus« i postavljati nove, solidne temelje i tako pridonositi sretnijoj, svetijoj i boljoj budućnosti Hrvatske i hrvatskog društva.

Budućnost se gradi i može se graditi jedino na pravdi, pravednosti, na pravednim i skladnim odnosima u društvu, u zajednici, među ljudima i među narodima.

Kao mladu i slobodnu, međunarodno priznatu državu, očekuje nas mnogo posla, truda, znoja i zalaganja.

Ukratko, očekuje nas rad i suočavanje s problemima društva koje se rađa, koje doživljava i doživljavat će neizbježne »porođajne muke i boli«.

Upravo je providencijalno da je organizator odabrao ovu temu, koja služi da posvijestimo ono što nam Učiteljstvo preporučuje i u čemu nas vodi. Potiče nas da i mi sami pridonosimo ukorjenjivanju tog nauka u našu mjesnu Crkvu i u naše vrijeme, da bi društvo koje nastaje bilo dostojno velikana naše prošlosti, da bi bilo dostojno onih žrtava koje su pale i koje su prinesene u posljednjih 73 godine.

Sve vas zajedno pozdravljam i želim mnogo uspjeha na Tjednu i obogaćenje u međusobnim susretima i razgovorima!

dr. fra D. Moro, rektor